

Aktuální náboženská situace v ČR

Anotace kurzu:

Záměrem kurzu je seznámit frekventanty s hlavními trendy současného náboženského života v ČR, s genezemi těchto trendů a s možnými vyhlídkami do budoucna. Důraz bude dáván především na proměny náboženského života v české společnosti v posledních letech (po r. 1989) a to s ohledem na politické, sociální a hospodářské změny v české společnosti.

Struktura kurzu:

1. Historický vývoj náboženské situace v českých zemích I – christianizace českých zemí a její specifika, vývoj do roku 1627
2. Historický vývoj náboženské situace v českých zemích II – proměny po roce 1627, josefínské reformy, náboženství a národní obrození
3. Náboženská situace za 1. republiky – role náboženství v novém státě, vznik „národní“ církve, náboženství a nacionalismus
4. Náboženská situace v komunistickém režimu – represe a spolupráce, tolerované a pronásledované skupiny, náboženský disent, podzemní církve
5. Legislativní rámec náboženského života – zákony a zákonné normy, kriminalizace některých forem náboženského života
6. Náboženství v politickém životě – role náboženství při vytváření českého politického života
7. Česká společnost a sekularizace – geneze, současná situace, výhledy
8. Katolická církev po roce 1989 – politické a sociální změny v kontextu desetiletí duchovní obnovy, problém žitěho a deklarovaného náboženství, restituice
9. Situace velkých protestantských denominací po roce 1989 – snaha o nalezení místa, soudobé formy protestantismu u nás
10. Náboženské novotvary v ČR I – vývoj a podmínky existence po roce 1989
11. Náboženské novotvary v ČR II – stručný přehled

Doporučená literatura:

- Fiala, P.: *Katolicismus a politika*, CDK: Brno 1995
- Fiala, P. & Hanuš J.: *KOINÓTÉS. Felix Davídek a skrytá církev*, CDK, Brno 1994
- Greely, A., *Religion in Europe at the End of the Second Millennium*, New Brunswick & London: Transaction Publishers 2003
- Hanuš, J. (ed.), *Náboženství v době společenských změn*, Brno: Masarykova univerzita 1999
- Lužný, D.: *Nová Náboženská hnutí*, MU, Brno 1997
- Vojtíšek, Z.: *Encyklopédie náboženských směrů v České republice*, Portál, Praha 2004
- Štampach, I. O.: *Náboženství v dialogu. Kritické studie na pomezí religionistiky a teologie*, Portál: Praha 1998

Podmínky absolvování:

Účast na seminářích. Závěrečný test (min. počet bodů 70 ze 100)